

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

**"СВЕТЛИНА – 1948" - С.ГЪОВРЕН
ЗА 2023 ГОДИНА**

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:
Актуален учредителен акт-от 04.10.2023 г.;ЕИК/ПИК 000609542;
Решение № Фирмено дело: 522/1997 540

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 18.08.2023 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Шукри Джамалов Саидов.и секретар Шенгюл Джамал Шайб Дата на изтичане на мандата: 13.03.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 2290 ,последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 04.10.2023 г.

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ "Светлина-1948" през 2023 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2. (1)** ЗНЧ, Народно читалище "Светлина- 1948" е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в с. Гьоврен, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2. (2)** НЧ "Светлина- 1948"е юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2023 г. е насочен да задоволяват потребностите на населението на с. Гьоврен, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с. Гьоврен .
2. запазване на обичаите и традициите на с. Гьоврен;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

 1. уреждане и поддържане на библиотеката;
 2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
 3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти, чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
 4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
 5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с. Гьоврен функционира едно читалище - Народно читалище „Светлина - 1948” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
 - Министерство на културата
 - Областна администрация Смолян;
 - Община Девин;
 - РЕКИЦ „Читалища“;
 - Читалища;
 - Фондация „Детски книги“
 - Граждански сдружения и фондации:
 - European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- материална база – библиотека с читалня, фитнес зала, читалищен салон, сцена, приспособена музейна сбирка, репетиционна, хранилище, гардероб - кв.м.- 550
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
 - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
 - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
 - спирала на намаляващото и застаряващо население;
 - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
 - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма "Учене през целия живот".
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с. Гьоврен. Проучване, на автентични песни, съхранени в читалището и издаване на сборници;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с. Гьоврен.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в с. Гьоврен.

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.

- Общинска програма за развитие на община Девин.
- Договор към община Девин, № Д – 97/04.04.2023 г.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2023 година

1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 125 читатели.
2. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
2. Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронаж но обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
4. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
5. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката“;
6. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
7. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството-Европа Директно;
8. Експониране на изложба , кътове с литература, виктурини и др..
9. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
10. Повишане квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев”-Смолян и РЕКИЦ“Читалища“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище „Светлина – 1948“ през 2023 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество. Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2023 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци по йоника, тамбура, тарамбука, тъпан, саз, пиано, китара;

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави:

Мъжка фолклорна група и женска фолклорна група

Танцови състави и групи /битови/;

Танцов състав „Лазарките“ – с ученици от училището

Женска танцова група към читалището

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители;

Индивидуални изпълнители: Юсеин Чанта, Рамадан Дал, Дидем Екиз

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -да;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

Участие в празника на с.Гьоврен, Фестивал на чистите храни в Ардино, празник на чешмарите в Доспат, 22 –я национален фолклорен фестивал за двугласно пеене и народна песен в Неделино, международен фестивал за фолклор в Молдова, участие в събора в Рожен, 5-ти фестивал „На мегдана“ с.Кестен.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови;

ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

Участие в традиционни тематични вечери „Вечер на Гьоврен“ в град Девин.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци.*

Спортен ден „Здрав дух, здраво тяло“ във фитнес залата на читалището

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на с.Гьоврен.

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България“2022.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

Съвместно с ОУ „Пейо Яворов“ участие в НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда, Модул „Библиотеките като образователна среда“.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот. Провеждаха се обучения по компютърна грамотност с ученици от 1 клас.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството.

Изнасяне на благотворителен концерт за събиране на средства за хора с увреждания на 02.12.2023 г.

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

- събрания - 2;
- заседания - 8;

2. Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	145 години от рождението на Пейо Яворов.	Читалището	13.01.2023 г.
	Бабин ден – ден на родилната помощ.	Читалището	21.01.2023 г.
	Запознаване на децата от детската градина с дейността на библиотеката.	Читалището	27.01.2023 г.
Февруари	Вечер на любовната лирика под наслов „Вино и любов”. Отбелязване деня на влюбените.	Читалището	14.02.2023 г.
	Отбелязване на 150 годишнина от гибелта на Апостола на свободата Васил Левски – открит урок с учениците от 5,6 и 7 клас.	Читалището	17.02.2023 г.
	Разработване на мартеници – изработване на мартеници.	Читалището	28.02.2023 г.
Март	Отбелязване Деня на самодееца с изпълнение на песни и танци.	Читалището	01.03.2023 г.
	Честване на Националния празник 3-ти март. Изработване на агитационно табло.	Читалището	03.03.2023 г.
	8-ми март-международен ден на жената. Поднасяне на цветя и грамоти на жените-участници в читалищния живот.	Читалището	08.03.2023 г.

	Четене на стихотворения от известни поети от ученици.	Читалището	21.03.2023 г.
Април	1-ви април – ден на хумора и шегата – организиране и надлъгване.	Читалището	01.04.2023 г.
	Седмица на детската книга – беседи и игри.	ДГ „Радост“	07.04.2023 г.
	Провеждане на поход до м.Дикили таш по случай Седмица на гората.	М.„Дикили таш“	08.04.2023 г.
	Международен ден на книгата.Четене на книги в библиотеката.	Читалището	23.04.2023 г.
	Участие в празничен юбилеен концерт в с.Грохотно	С.Грохотно	23.04.2023 г.
Май	Провеждане на инициатива – библиотекар за един ден на отворените врати в библиотеката за учениците от училището.	Читалището	04.05.2023 г.
	Честване на 75 годишен юбилей на НЧ „Светлина – 1948“и отбелязване на празника Гергьовден с вадене на китки.	М. „Алана“	06.05.2023 г.
	Честване на 24 май съвместно с училището.Агит.табло за живота на Кирил и Методий.	Читалището и училището	24.05.2023 г.
	Билките в околностите на селото – изработване на хербарии от учениците.	М.„Алана“	30.05.2023 г.
Юни	1 юни – Ден на детето.Празнично веселие с децата от детската градина.	ДГ „Радост“	01.06.2023 г.
	Ден на Ботев – Табло за загиналите за свободата на България.	Читалището	01.06.2023 г.
	Изнасяне на беседа и изложба на материали,свързани с		

	<p>„Международния ден на за борба с наркотиците“.</p> <p>Представяне на традиции, ястия и обичаи, пазени от местните от векове насам – „Вечер на Гьоврен“</p>	<p>Читалището</p> <p>Град Девин</p>	<p>23.06.2023 г.</p> <p>29.06.2023 г.</p>
Юли	<p>Участие в международен фестивал в град Кахул, Молдова.</p> <p>Деца четат на деца – четене и презентация на приказки.</p> <p>Ден на семейството, любовта и верността. Среща на семейства с дългогодишен брак с млади семейства.</p> <p>Участие на мъжката група и женската танцова група в Национален събор на народното творчество и животновъдство в Рожен.</p>	<p>Град Кахул</p> <p>Читалището</p> <p>Читалището</p> <p>Рожен</p>	<p>03.07.2023 г.</p> <p>06.07.2023 г.</p> <p>07.07.2023 г.</p> <p>16.07.2023 г.</p>
Август	<p>Изработване на еко сапуни с ученици и младежи.</p> <p>Презентация на фитнес упражнения. Организиране на спортно състезание „Здрав дух, здраво тяло“ във фитнес залата.</p> <p>Участие на мъжката група и женската група в 5-ти фестивал „На Мегдана“ с. Кестен.</p> <p>Участие на мъжката група и женската танцова група на празника на чистите храни в Ардино.</p> <p>Празник на туристическо дружество „Зелена долина“.</p> <p>Участие на мъжката група и женската танцова група във фестивала на народното творчество и събора на чешмарите в гр. Доспат.</p> <p>Рисунки на плочки пред читалището</p>	<p>Читалището</p> <p>Читалището</p> <p>Кестен</p> <p>Ардино</p> <p>Читалището</p> <p>Доспат</p> <p>Читалището</p>	<p>04.08.2023 г.</p> <p>05.08.2023 г.</p> <p>06.08.2023 г.</p> <p>12.08.2023 г.</p> <p>19.08.2023 г.</p> <p>22.08.2023 г.</p> <p>25.08.2023 г.</p>

Септември	Участие на мъжката група и женската танцова група на 22-я национален фолклорен фестивал за двугласно пеене в гр.Неделино. Веселие за деца преди започване на учебната година.	Неделино	03.09.2023 г.
	Участие на мъжката група на празника на кв.Настан.	Читалището	05.09.2023г.
	Откриване на учебната година в училището с поднасяне на подаръци за учениците от 1.ви клас и за най-активните читатели в библиотечната дейност през лятото.	Настан	09.09.2023 г.
	Да изчистим родното си селце – организирано от Кметството и читалището	Училищния двор	15.09.2023 г.
	Участие в празника на с.Гьоврен с изнасяне на програма от мъжката група,женската танцова група и поканените групи от съседните села.	С.Гьоврен	21.09.2023 г.
Октомври	Участие в празника на с.Гьоврен с изнасяне на програма от мъжката група,женската танцова група и поканените групи от съседните села.	Двора на училището	23.09.2023 г.
	Посещение на възрастни хора от с.Кожари в читалището и поднасяне на подаръци.	Читалището	01.10.2023 г.
	Поднасяне на цветя на учителите в училището по случай Деня на учителя.	Училището	05.10.2023 г.
	„Занимателна работилница за деца”- запознаване със занаятите в региона.	Читалището	24.10.2023 г.
Литературни четения в библиотеката по случай националната седмица на четенето от учениците от училището и децата от ДГ „Радост”.	Читалището	25.10.2023 г.	

Ноември	Музеен урок, посветен на народните будители.	Читалището	01.11.2023 г.
	Изработване на фигури от есенни листа.	Читалището	11.11.2023 г.
	Ден на четенето в България заедно с децата от детската градина.	ДГ "Радост"	17.11.2023 г.
Декември	Изнасяне на благотворителен концерт за събиране на средства за хора с увреждания.	Читалището	02.12.2023 г.
	На родопски качамак с песни в музейната сбирка.	Музейна сбирка	09.12.2023 г.
	Участие на женската танцова група в благотворителен концерт в кв. Настан.	Настан	22.12.2023 г.
	Изработване на коледни картички, коледни питки по случай Коледа.	Читалището	21.12.2023 г.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

Международните и националните участия са описани в културния календар по-горе по месеци и дати.

-инициатива от международно и национално значение:

-Национален събор "2023 г.;

-проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност“ 2023 г.,

.....
-участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:

-участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища“:

Теми на обучения 2023 Г.

1.Онлайн обучение и разработени примерен образец на документи:

- Пакет от документи при промяна на обстоятелства, относно чл.10 от ЗНЧ;

-Отчетен доклад за дейност 2023 година;

-Програма за читалищна дейност -2024 г.,

-Указания на Министерство на културата за дейността на комисиите , извършващи

разпределение на Годишната държавна субсидия за читалищата, по чл.23, от ЗНЧ.
2.Регионална информационно-обучителна конференция
Актуални обучителни програми-2023 година
<https://www.smolyannews.com/news/regionalna-diskusionna-sreshta-evropeyski-dni-na-nasledstvoto/>

3.,Европейски дни на наследството 2023

Нематериалното културно наследство-водещи практики
РЕКИЦ“Читалища“

<https://www.smolyannews.com/news/regionalna-diskusionna-sreshta-evropeyski-dni-na-nasledstvoto/>

4.Достижения на работните места за опазване на нематериалното културно наследство

РЕКИЦ“Читалища“

указания на Министерство на културата за условията и реда за разпределение на годишната държавна субсидия за народните читалища, по чл. 23 от ЗНЧ.

-иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , подпомагане на хора с увреждания с изнасяне на благотворителен концерт.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:

- брой регистрирани членове , събран членски внос – 66.
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги – 38.
- брой читатели-125;
- брой нови книги и абонамент-23 и абонамент - 1;
- брой предоставени услуги - 41.;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания - 27;
- брой организирани групи и постижения - 3;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси - 7;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници - 9;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти – 1 съвместно с училището.;
- поведени събрания – общи и на настоятелството - 10
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок 18.08.2023 г.
- общ бюджет на читалището за предходната година – 28 798.00 лв.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян .съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2023 година;
Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. пред Кмета на община Девин и Общинския съвет

доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г.
При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет за 2023 на Читалище „Светлина – 1948” е, в изпълнение на Програма 2023 г.

Изготвил:

Шукри Саидов
Председател на НЧ "Светлина - 1948" с.Гьоврен